نفی وجود دو خط در زمان توحید مصاحف در کتاب پژوهشی در رسم مصحف

جلسه قبل کلام مالک را که در کتاب «پژوهشی در رسم مصحف» نقل کرده بودند، بحث کردیم. به وسیله آن، قول علماء بزرگ و متخصصین را در کرده بودند. آیا قول مالک در آنها هست یا نیست؟ عبارت آنها را خواندم.

در صفحه بیست و هشتم می‌گویند:

«گروه دیگری معتقد هستند»؛ این گروه، آدمهای کمی نیستند که تعبیری به گروه می‌کنند. **«پایه‌های رسم المصحف در زمان عثمان گذاشته شد، چرا که وی دستور داد قرآن را به‌گونه‌ای بنویسند که تحمل قرائات مختلف را داشته باشد»**؛ پس یک رسم المصحف خاص داشتیم. و لازمه چنین دستوری از زمان عثمان این بوده که یک رسم خاص درآمد که با رسم بریده‌ها، انمه‌ها و کتابها فرق داشت. عده‌ای به این صورت گفته‌اند. بعد می‌گویند این مطلب درست نیست. ارزیابی دارند. می‌گویند از مالک سؤال کردند که اگر بخواهیم قرآن را کتابت کنیم، «علی ما احدث الناس» که مردم تازه درآورده‌اند، جایز است بنویسیم؟ گفت نه. فرموده‌اند: **«از این نقل های تاریخی می‌توان برداشت نمود که در دوره توحید مصاحف دو شیوه نگارش وجود نداشته است»**؛ همانی که همه می‌نوشتند عثمان هم به همان طرز نوشت. چرا؟ **«زیرا چنانکه از ظاهر این عبارات بر می‌آید، خط در این دوره با یک روند تکاملی مواجه شده است»**؛ می‌گوید «احدث الناس». یعنی قبلاً یک خطی بود که حالا کامل شده. این خط کامل‌تری که «احدث الناس»، هجاءای که «احدث الناس» است را از مالک می‌پرسند طبق آن بنویسیم یا نه؟ می‌گوید نه. مثل همان قبلی بنویسید. خُب این دلالت روشن دارد بر اینکه اگر قبلاً هم دو تا بود، نمی گفتند «احدث الناس». اگر دو تا بود که سؤال می‌کردند به آن روش معمولی که قبلاً هم بوده می‌توان نوشت یا نه؟ ایشان به این صورت نتیجه‌گیری کرده‌اند.

البته بعد در مورد نظریه‌ای که می‌گوید احتمال وجوه قرائات را داشته باشد، می‌گویند: **«البته نظریه فوق را می‌توان به شکل دیگری مطرح کرد»**؛ شکل دیگر که هیچ؛ همانی که گفته‌اند جای خودش. آن شکل دیگر هم شکلی است که هیچ کسی نمی‌تواند جواب بدهد. دلیلش چنان محکم است که هر کسی به اینجا می‌رسد از روشهای اقناع محلی یا روشهای حذفی کلی استفاده می‌کند. هر کسی بهدنبال تحقیق باشد و مورد به مورد بهدنبال آن برود، بعد از فراغ از این موارد عده‌ای به یک اطمینان نفسانی می‌رسد. دیگر این جواب های کلی، اقناعی، اسکاتی به درد نمی‌خورد و با جواب هایی که برای پاک کردن صورت مسأله است، دیگر قانع نمی‌شود. چون به تفصیل دیده است.

بازبینی #2
ایجاد شده 12 ژوئن 2024 13:55:52 توسط ... .
به روزرسانی شده 12 ژوئن 2024 13:58:38 توسط ... .